

Obsah

	Předmluva	9
1	Úvod	11
2	Zdroje pitné vody, jejich jakost a upravitelnost	12
2.1	Podzemní vody	14
2.1.1	Složení a vlastnosti podzemních vod	14
2.1.2	Procesy ovlivňující tvorbu složení podzemních vod	14
2.2	Povrchové vody	14
2.2.1	Složení a vlastnosti povrchových vod a jejich klasifikace	15
2.2.2	Procesy probíhající v povrchových vodách	16
2.3	Výběr vhodných zdrojů pro zásobování obyvatelstva	16
2.4	Upravitelnost podzemních a povrchových vod	17
2.5	Literatura	32
3	Požadavky na jakost a množství upravené vody	33
3.1	Požadavky na jakost pitné vody	33
3.2	Požadavky na jakost vody dopravované potrubím	38
3.3	Požadavky na jakost upravené vody určené k jiným účelům	39
3.4	Literatura	40
4	Přehled základních postupů úpravy vody	41
4.1	Úprava vody čiřením	48
4.1.1	Příprava suspenzí	50
4.1.1.1	Rychlé míchání	50
4.1.1.2	Pomalé míchání	50
4.1.2	Separace suspenzí	51
4.1.2.1	Sedimentace	51
4.1.2.2	Separace suspenzí vznášeným ložem vloček	52
4.1.2.3	Separace suspenzí s využitím flotace	54
4.1.2.4	Separace suspenzí filtrací	54
4.2	Odželezování a odmanganování vody	56
4.3	Odstraňování organických nečistot z vody sorpcí	58
4.4	Dezinfekce vody a oxidace látek přítomných ve vodě	59
4.4.1	Chlorace a chloraminace vody	59
4.4.2	Oxidace s použitím oxidu chloritého	61

4.4.3	Ozonování vody	61
4.4.4	Ostatní způsoby dezinfekce vody	62
4.5	Mikrobiologické a biologické způsoby úpravy vody	62
4.5.1	Pomalá biologická filtrace	62
4.5.2	Umělá infiltrace a úprava vody v horninovém prostředí	63
4.6	Ostatní způsoby úpravy vody	65
4.6.1	Dechlorace vody	66
4.6.2	Fluoridování vody a odstraňování fluoru z vody	66
4.6.3	Odstraňování amonných iontů, dusitanů, dusičnanů a fosforečnanů z vody	66
4.6.4	Odstraňování anorganického i organického mikroznečištění a radioaktivního znečištění z vody	68
4.7	Koroze, ochrana proti ní a tvorba inkrustací	68
4.7.1	Odkyselování vody	69
4.7.1.1	Mechanické způsoby odkyselování	69
4.7.1.2	Chemické způsoby odkyselování	70
4.7.1.3	Úprava obsahu iontů Ca^{2+} a Mg^{2+} ve vodě	71
4.7.2	Dávkování inhibitorů koroze	71
4.7.3	Vznik inkrustací a jejich odstraňování	72
4.8	Vodárenské kaly	72
4.8.1	Složení a vlastnosti vodárenských kalů	72
4.8.2	Odvodňování vodárenských kalů	73
4.8.3	Regenerace a reaktivace vodárenských kalů	74
4.9	Literatura	75
5	Stanovení vhodných dávek chemikálií pro úpravu vody a jejich kontrola	76
5.1	Stanovení vhodných dávek koagulantu	76
5.1.1	Volba vhodného druhu koagulantu	77
5.1.2	Výpočet vhodných dávek koagulantu v závislosti na složení vody	78
5.1.3	Vztah mezi dávkou koagulantu a koncentrací vodíkových iontů ve vyčiřené vodě	82
5.2	Stanovení vhodného druhu a dávek pomocných koagulačních prostředků	86
5.3	Stanovení vhodných dávek vápna pro alkalizaci vody	87
5.3.1	Výpočet dávky vápna pro alkalizaci vody	88
5.3.2	Výpočet dávky vápna pro předalkalizaci vody	89
5.3.3	Výpočet dávky vápna pro dekarbonizaci vody	89
5.4	Stanovení vhodných dávek chemikálií pro odželezování a odmanganování vody	92
5.4.1	Výpočet vhodné dávky vápna pro odželezování a odmanganování	93
5.4.2	Výpočet dávek oxidačních činidel pro odželezování a odmanganování vody	95
5.5	Volba druhu a vhodných dávek aktivního uhlí	96
5.6	Stanovení vhodných dávek chemikálií pro dezinfekci a oxidaci látek přítomných ve vodě	96
5.7	Stanovení dávek alkalizačních prostředků pro stabilizaci vody	97
5.8	Stanovení vhodných dávek inhibitorů koroze	99
5.9	Kontrola vhodných dávek chemikálií pro úpravu vody	99
5.10	Literatura	101
6	Kontrola a řízení základních článků úpravy vody	102
6.1	Kontrola a řízení rychlého a pomalého míchání	105
6.2	Kontrola a řízení provozu prvního separačního stupně	107
6.2.1	Stanovení hydraulických charakteristik usazovacích nádrží a čířičů s vločkovým mrakem	107
6.2.2	Stanovení optimálního zatížení usazovacích nádrží a čířičů s vločkovým mrakem	109

6.2.3	Kontrola provozního režimu usazovacích nádrží a čičičů s vložkovým mrakem . . .	111
6.3	Kontrola a řízení procesu filtrace	115
6.3.1	Volba zrnitosti filtrační náplně	115
6.3.2	Kontrola zrnitosti a výšky vrstvy pískové filtrační náplně	115
6.3.3	Volba optimálního zatížení pískových filtrů	117
6.3.4	Kontrola provozního režimu pískové filtrace	118
6.4	Kontrola a řízení dezinfekčních a oxidačních procesů	124
6.5	Kontrola a řízení provozu filtrů se zrněným aktivním uhlím	128
6.6	Kontrola a řízení provozu provzdušňovacího zařízení	129
6.7	Kontrola a řízení mikrobiologických a biologických úpravárenských postupů . . .	131
6.8	Kontrola a řízení ostatních úpravárenských postupů	132
6.9	Vodárenské kaly	133
6.10	Literatura	134
7	Řízení provozu úpraven využitím matematických modelů	136
7.1	Matematický popis procesů probíhajících při čiření huminových vod	140
7.2	Matematický model adsorpce na aktivním uhlí	150
7.3	Matematický model dezinfekce vody chlorem	153
7.4	Literatura	154
8	Náklady na úpravu vody	156
8.1	Výpočet nákladů na chemikálie a provozní látky	156
8.2	Výpočet nákladů na vodu spotřebovanou v provozu.	156
8.3	Výpočet nákladů na elektrickou energii	158
8.4	Výpočet odpisů úpravárenského zařízení	158
8.5	Mzdy obsluhujícího personálu, režie a ostatní složky nákladů	159
8.6	Příklady výpočtu nákladů a ekonomické efektivnosti vybraných způsobů úpravy vody	160
8.6.1	Výpočet nákladů na úpravu vody	160
8.6.2	Výpočet vhodnosti aplikace pomocného flokulantu	161
8.6.3	Posouzení efektivnosti nákladů vynaložených na rekonstrukci úpravny anebo některého jejího článku	162
8.6.4	Posouzení výhodnosti aplikace vybraných způsobů ochrany proti korozi	163
8.7	Literatura	163
	Tabulková příloha	165
	Literatura k tabulkové příloze	171
	Rejstřík	172